

KÖZÉRDÉK

AZ ALSÓFEHÉRVARMEGYEI NEMZETI MUNKAPART HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik hetenként kétszer: esütörtökön és vasárnap.

Előfizetés: egész évre - 12 korona.
fél évre - 6 "
negyed évre - 3 "

Egyes szám ára 12 fillér.

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

Kiadóhivatal: FÖLDES EDE könyvkereskedése Nagyenyed.

Hirdetés ára: □ centiméterenként 6 fillér. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.

Nyilttér sora 40 fillér.

Jobb utra kell térni, amig nem késő.

Bécsi és budapesti lapokban találgatások és kombinációk jelennek meg arról a témáról, hogy miképpen lehetne békét kötni az ellenzékkel. Természetesen ezek cikkek ellenzéki, vagy legalább is ellenzékiekhez közel álló elmék szüleményei. Egy része, elég jellemzőn, csak a Héderváry miniszterelnök távozását kívánja. Dész Zoltán is „más kormány” vita nélkül szavazná meg a véderő reformot! A Justh-párt lapja pedig oly szerény, hogy kijelenti: „ha a többség — mostani látható fejének elejtésével — (!) olyan kompromisszumos tervvel áll elő, mely honorálja az ellenzék kívánságait; ha olyan tervvel áll elő, melyhez az ellenzék saját reputációjának minden sérelme nélkül hozzájárulhat: bizonyára az ellenzék sem zárkóznék el az elől, hogy a békés kibontakozás útját megtalálják!”

A személyi követelés világos, a tárgyi követelés homályos és kétes eredményű.

Az eredmény, melylyel kecsgetetni látszanak, de ez azért nem nagyon bizonyos, az lenne, hogy akceptálják bizonyos formák között a véderőreformot. Bizonyos formák közt, bizonyos feltételekkel elfogadnák azt a javaslatot, amely ellen már hónapok óta obstinálnak! Csak menjen el Héderváry!

Pedig aligha elégednének meg Héderváry távozásával, mert ezután az a személyi kérdés következne: ki lesz az utódja és mit enged az ellenzéknek? Egyszóval: folytatódna a bonyodalom, mint Bánffy Dezső bukása után következett a hozsánával fogadott Széll Kálmán bukása, kinek távozását virághintéssel gondolták megédesíteni. Egy szóval: a nemzet nem nyerne semmit, legfeljebb egy új koalíciós kormányt, mely hogy mit ér, láttuk a közelmúltban. Elég volt, köszönjük szépen!

Tessék nyíltan, becsületesen tárgyalni a képviselőházban, ezért küldték a választók a képviselő urakat. Hiszen a miniszterelnök ismételt megmondotta, hogy a véderőreform észszerűen, logikusan módosítható!

Tessék elő venni a kilenczes bizottság programját, nem kell azt oly finnyásan kicsinyelni. Megoldást nyerhet a zászló és a jelvény kérdés, sőt a Kossuth és Andrássy-párti maximális követelés: a századnyelv sem valami lehetetlen dolog, a melyhez nem szükséges olyan szerencsétlen obstrukció, mely éppenséggel nem neveli az ellenzék nemzeti nimbuszát, sőt napról-napra részben nevetségessé, részben unalmassá teszi.

De ha az ellenzéknek első sorban a személyi változás képezi lelkének forró óhaját, hát akkor minek tartjuk jelszavait, hangos követeléseit? Bizony nem másnak, mint üres jelszavaknak, tartalmatlan hecczelődésnek, és egy kis pislogásnak a — hatalom felé. De ugyan ki bizhatnék meg az ilyen politikuokban nyugodt lelkiismerettel? Mi ugyan nem.

Tessék tehát arra a helyes utra térni, a melyen igazi, nemes sikereket lehet elérni, ezért hagyjanak fel az obstrukcióval.

Szent-Pétervár. (9)

(Utirajz.)

Irja: Molnár Gyula.

Roppant gazdag az Eremitage óriási értékkel bíró régi festményekben. Talán egyik Európa leggazdagabb képtárának a benne lévő híres mästrok műremekei folytán. A gazdag képtár felöleli az olasz, spanyol, németalföld, holland, francia és orosz festők leghíresebb képeinek gyűjteményét. Rafael, Piombo, Tizian, Paolo Veronese, Tintoretto, tehát a híres olasz iskola mestereinek szebbnél-szebb képeit láthattuk, 22 darab eredeti Murillo a spanyol iskola gazdag tárházát képviseli Velasquez képeivel, IV-ik Fülöp király és Olivarez herceg ismert arc képeivel; 50 Rubens festmény, 42 db Rembrandt kép, roppant sok Van Dyck mestermű kápráztatja el a szemlélt szingazdag tónusával. Aztán az orosz képrók mesterművei.

Az Eremitage egyik nagyobb termében vannak összegyűjtve üvegszekrények alatt a csárok megmérhetetlen kincsét képviselő ékszerei és dísz tárgyai. A briliánsok, gyémántok, smaragd, topáz és rubintoknak olyan szép példányait volt alkalmunk itt meglátni, milyenekről csak mesében ol-

vashattunk, de valóságban még soha sem láttunk ennyi kincset egy rakáson, pedig egyik-másikunk már végig élvezte a drezdai „Grünes Gewölböt”, a párizsi „Louvre”-ot. Itt láttuk I-ső Miklós orosz csárnak egy lószerszám felkerelését, melyet a török szultántól kapott volt ajándékba. Temérdek drágakővel van elhalmozva, még a ló szemvédőjének közepén is egy moogyoró nagyságu briliáns tündöklök. Szinte hihetetlennek tetszett előttünk, hogy a csár hogy tudott erre a felszerelésre a sok drágakő miatt még csak fel is ülni. Temérdek II-ik Katalin csárné idejéből való dísz tárgy van itt; legyezők, pipere cikkek, fésűk, hajkek, diadémok, keztyűtarók, tüntartók, gyűszűk, Sourasow és Potemkin kócsag forgója rózsaszínű és sárgás briliánsokkal gazdagon kirakva.

A régi csárok díszőráit is megláthattuk, drágaköves óraláncokkal, melyek némelyike oly súlyosnak néz ki, hogy azt képzeltük, bizonytal valamelyik udvari ember vihette a csár után a nehéz óráját. II-ik Katalin csárnének egy jegyzőkönyvét is láthattuk briliánsokkal telehintve; Potemkin egy ezüst szálakból összeállított parókáját is megszemléltük, ezzel tréfálta meg a kedvelt kegyence II-ik Katalint. Roppant érdekesek voltak a csárok és csárnók íróasztalai, köztük Katalin csárnó díszes íróasztala, mely egy

rugó megnyomására rögtön álló íróasztallá emelkedett fel, temérdek titkos fiókjával. Drága íróeszközök, levélnyomók kápráztatták el szemünket a ragyogó ékköveivel. Istenem! mennyi kincs volt itt is felhalmozva, akár a moszkvai kincstárban.

A sok kincs látásától erősen megehezttünk és siettünk vissza a szállodánkba a déjenerhez. Mig magyar honfitársaim az evés és ivás kellemes élvezetével voltak elfoglalva, addig én egy izwocsik-ba ugorva, elvágtattam az orosz közlekedésügyi miniszteriumnak a me Fontaullán levő palotájába, hol néhány adatot szerettem volna megszerezni az orosz telítési ügyekre vonatkozólag. Az orosz állami hivatalokban az irodai óra délelőtt 11 órakor kezdődik és egy folytatában tart délutáni 4 óráig. Az orosz hivatalnokok is mind egyenruhába vannak öltözve. Tágas, kényelmes, szépen berendezett szobák, modern bőrbutorokkal.

Hosszas pour-parlek után sikerült csak eljutnom ahhoz a főmérnökhöz, a ki az orosz vasutak telítési ügyeiről nekem a kellő felvilágosítást meg tudta adni. A magyar királyi államvasutak elnökétől kapott ajánló leveleimet bevitték az orosz miniszterhez, ki sajátkezűleg írta le fehér papírra orosz czirill betűkkel, hogy az általam kért minden felvilágosítás nekem megadható.

POLITIKAI HIREK.

Lukács László pénzügyminiszter nem sokára a képviselőház elé terjeszti a jövő évre szóló költségvetést. Ez a budget nagy meglepetést fog hozni, mert halomra dönti az ellenzéknek amaz érveit, amelyek elviselhetetlen megterhelésekről és nagy deficitről szólnak. Lukács pénzügyminiszter költségvetése nemhogy deficitet mutatna, hanem bevételi többlettel zárul. Pedig a költségelőirányzat nem vont el semmi szükséges kiadást. Fől van benne véve még a képviselők fizetésének fölemelése is, amiről éppen ellenzék körökben esett mostanában ismételt szó. Új iskolák föllállítására, kórházak, gyermekvédelem s más kulturális célok tekintélyesen fölemelt összegekkel szerepelnek. A magyar ágyugyár létesítéseinek költségei is be vannak iktatva.

Mihályi Tivadarnak, a nemzetiségi képviselő klubja elnökének érdekes nyilatkozatát közlik. A napokban egy négyülésemre kijelentette, hogy az obstrukció iránt passzív álláspontra helyezkedtek, mert belátták már a kezdet elején, hogy a függetlenségi pártban nagy eltérés van a választójog megalkotásával szemben és hogy csupán a hatalom megszerzéseért obstruál az ellenzék.

Ezt minden önállóan gondolkozó egyén már rég belátta és ismeri az ellenzék népbolondító játékát.

Kompromisszum hírek helyett a házfelosztás és az új választások kérdése nyomult az érdeklődés homlokterébe. Egy sereg kombináció támadt ennek a hírek nyomában. A pártok vezéremberei a legkülönbözőbb kommentálással kísérték a házfelosztásnak igen valószínű formában felvetődött tervét.

A kormány a legnagyobb bizalommal tekinthet egy esetleges választás elé, mert a nemzet bizalmát bírja. Természetes, hogy a kormány, ha az új választáson többséget szerezni bizonyosra vehető, nem fog változtatni az eszközökben, amelyek rendelkezésére állanak, hogy visszaállítsa a parlament zavartalan működését.

Aztán elkezdünk egymással francia nyelven társalogni.

Az előzőeken kollega igyekezett minden kérdésemre a kellő választ megadni, végül mégis a közbe tett kérdések nagy tömege folytán kislútt, hogy tulajdonképpen ő kérdezett és én adtam meg a modern telítésre vonatkozólag az oroszoknak a legteljesebb és kimerítő felvilágosítást. Közben egy orosz déli 1 óra felé végighordták az orosz hivatalnokoknak a finom párolgó orosz théat citrommal és kétszersülttel.

Megkínáltak s mivel roppantul meg voltam hűlve, nem kínáltam magamat, mert három pohár théat ittam meg abból a finom théából, aminőt soha nem ittam még.

Az orosz közlekedési miniszteriumból eljövöt sikerült még a társaságunkat elérni éppen amikor a landauerokba elhelyezkedtek, hogy sétakocsikázást tegyenek Szent-Petervár utcáin. Az idő hűvös, szeles volt, esőfelhők lógtak a város felett és az eső lassan permetezni kezdett, amikor sétakocsikázásunkat megkezdtek.

Szent-Petervárat Nagy Péter csár alapította 1709. évben, annak emlékére, hogy 1709. év júli 8-án Poltavánál az egyesült svéd csapatokat megverte XII. Keresztély király vezérlete alatt Szent-Petervárt,

Az „Alsófehér“ mérges, tehát nincs igaza.

A polgármester választásról nagy cikket eresztett meg az Alsófehér, s kijelenti, hogy „hála a független érzelmi képviselők higgadtságának (!) zavaró incidens nélkül zajlott le.“ Bizony elismerés illeti nemcsak a függetlenségét, hanem az anyapárthoz nem tartozó városi képviselőket is, hogy lerázták magukról a függetlenségi párt czéje alatt dolgozó klikk terrorizmusát, — és „terror és választási visszaélés“ nélkül egy igazán szép választás útján juttatta Sándor Jenőt, becsületes derék munkássága elismerésül a polgármesteri székbe.

És még azt állítja az „Alsófehér“, hogy tisztességes eszközök árán alakult választás eredményében megnyugodott volna! Ugyan? Hát ki hiszi ezt el? Hiszen oly szerencsétlen lelkületűek, annyire telve vannak telhetetlen irigységgel és ellenséges érzülettel, amint ez a cikk is bizonyítja, hogy mást, mint a jó egyetértés megrontását, nem is akarnak.

És mit hoz fel az „Alsófehér“ arra nézve indokul, hogy habár meg akart volna nyugodni a választás eredményében, ő még se nyugodhatik meg? Azt, hogy voltak akik színes czédulával szavaztak, amint hogy voltak olyanok is, akik fehér czédulával szavaztak! Nagyszerű! Hát hol van az megírva, hogy milyen színű legyen az a czédula, a melyet szavazáskor beadunk? Sehol. És honnan lehessen tudni, hogy ki, hogyan szavazott? Sehogyl! Mert amint volt bőven fehér czédula, amelyre Sándor Jenő neve lett felírva, éppen úgy volt színes czédula, melyre Kozma Gyulát írta fel egy titkos híve, de akinek szintén nem lehet tudni nevét s nem is kíváncsi rá senki, mert a szavazatszedő bizottság a választás befejeztével nyomban lepecsetelte a szavazó czédulákat és így még az „Alsófehér“ sem fürkészheti ki ezekből, hogy ki miként szavazott. De ettől eltekintve: Nagyenyed város képviselőinek tagjai eléggé függetlenek arra, hogy maguk határozhassák el: miként szavazza-

nak és szavazatukat milyen papirosra adják be. A Sándor Jenő pártja éppen úgy nem határozta el, hogy milyen színnel szavazzanak hívei, amint nem határozta el — valószínűleg — az ellenpárt sem. Voltak függetlenségek, akik színes czédulával szavaztak, és voltak nem függetlenségek, akik fehér czédulát adtak be, mindenik a maga meggyőződését követte és az „Alsófehér“-nek nincs joga ahhoz, hogy ezért szemrehányást tegyen.

Az „Alsófehér“ szerint „nagy megtűközést keltett Bánffy alispán viselkedése is.“ Nő, ezt is furesán indokolja. Először is azzal, hogy miért nem figyelmeztette a képviselőtagjait arra, hogy „csak fehér lappal szabad szavazni“! Azután, hogy miért nem tüzte ki a zárórát hosszabb időre, hogy a Kozmapártiak 2 szavazója megérkezessen Gyulafehérvárról! És ezt a kívánságot „jogos kérdésnek“ deklarálja az „Alsófehér“.

Hát ha pd. az illetők el se jöhettek volna, vagy iekéstek volna a hosszabb szavazási idő dacára?

És erősen rosszul esett az „Alsófehérnek“, hogy az alispán nem engedte meg dr. Asztalosnak akkor, midőn a polgármesteri állás betöltése volt a kitűzött tárgy, annak a kérdésnek fessegetését, hogy az esetleg megüresülő állások betöltése mellőztessek. Az alispánnak igaza volt, mert ez a kérdés csak akkor képezhetette diskusszió s határozathozatal tárgyát, amidőn a polgármesteri állás beletöltve és így az első tanácsosi állás tényleg üresedésbe jött, s nem pedig akkor, midőn a választás még nem történt meg, az üresedés nem is következhetett be, tehát még nem volt tény, a mi felett jogosan határozni lehetett volna.

Az a ténye az alispánnak, hogy pályázati hirdetésében az esetleg megüresedő többi állás betöltését is felvette, nem mondható „törvényellenesnek“.

Ugy emlékezünk, hogy a vármegyénél és a városnál is előfordult és senki sem tarthatta „törvényellenesnek“, amit bajos is volna bizonyítani.

ahol csak kastélya volt — császári szék-várossá tette és állandó tartózkodási helyévé. Épp azért a város, mint az újabb városok legtöbbje, szép fekvése mellett utcáinak oly elhelyezést adott, hogy azok egy darabon koncentrikus körök alakjában övezik a Néva partján levő óriási épület-tömböt, az admirálisági palotát. A város főbb utcáinak tengelyei mind az admirálisági torony aranyozott csucsában futnak össze és pedig a Newskij Prospekt, a Goreszkowája, a Wosneszenskij-Prospekt és a mellette elhúzódó kisebb forgalmu utcák egész rajja. Az idegennek is könnyű így tájékozni magát, mert bármely utca középvonalába állva, látni lehet az admirálisági vékony és így tájékoztató tuját, mi az eltevelyedést kizárja.

Templom már kevesebb van itt, mint Moszkvában. A nagy Newka és a kis Newka (azaz Néva) és elágazásai a várost számos szigetre darabolja és ezeket is több csatorna szeli át felkör alakban, mi azt is lehetővé teszi, hogy a város közepébe jöhsenek be az áruval megterhelt hajók, melyek így a város egy-egy mellekutcájában kirakodhatnak. A főváros zöme azonban a Nagy Néva folyónak balpartjára esik. A

Néván át több hid vezet át, mely a belvárost a külvárosokkal köti össze, így az igen szép Nicolas hid és a Troizki hid, melyek kinézése a budapesti Margit hidat juttatja eszünkbe. Télen, amikor a Néva befagy, fahidakat vernek át rajta, mely óriási forgalmat bonyolít le. Hidjai tehát meg sem közelítik a mi szép fővárosunk monumentális vashidjait.

Végig kocsikáztunk a belváros sok nagy forgalmu boulevardjain és így fogalmat nyertünk a város óriási kiterjedéséről, de — jóllehet Szentpetervárnak közel 2 millió lakosa van, — az utcák népessége korántsem közelíti meg Budapest népes utcáinak elérkséget.

Igy jutottunk el a Néva partján elterülő széles és fiatal, de méreteiben hatalmas Nagy Péter parkba, hol a mostani csár alapította hatalmas népház áll ezzel a felirattal: Narodni dom Imperatorá Nikolaja II. Kocsijainkból kiszállva gyönyörködhetünk a Néva torkolatában és a balti tengeri öbölben, távol látszott Kronstadti erődje, a hatalmas hadihajók füstje hozzánk is ellátszott.

(Folytatjuk.)

Karczolatok.

„A győzelem tehát csak terror és választási visszaélés útján lehetséges”

„Alsófehér.”

Terror. Hogy a polgármester választás titkos szavazatánál ki szavazott Sándor Jenő mellett, vagy ellene, teljes bizonyossággal meg nem állapítható. De, hogy kik voltak azok a 48-as pártbívek, kik se mellette, se ellene nem szavaztak, de a választáson tüntetőleg megjelentek, azt Fogarasi és Asztalos nagyon jól tudják, a mint jól tudják azt is, hogy ezen képviselőtestületi tagokat se befolyásolni és még kevésbé terrorizálni nem lehetett, hogy tartózkodásokkal a Sándor Jenő megválasztását mentől inkább biztosítsák.

„Hiszen kétségtelen, hogy nincs többsége a képviselőtestületben...”

„A választás eredményében, ha az tisztességes eszközök árán alakul ki... stb.”

Tisztességes eszközök. Tehát többsége a megválasztott polgármester pártjának nem volt, hogy mégis eredményhez juthasson, „tisztességtelen eszközökhöz” kellett, hogy nyuljon. A nagy többséget a függetlenségi érzelmű polgárok közül kapta, akiket az „Alsófehér” szerint tisztességtelen eszközökkel nyert meg. Tisztességtelen eszközökkel csak tisztességtelen embereket lehet megnyerni. Ez már a pártjabeli polgárok erős meggyanúsítása. Mit szólnak hozzá ők, a polgárok, kik szerintünk és a közvélemény szerint is legjobb meggyőződésüket követték.

Zöld asztal — fehér asztal. Az alispán figyelmeztetve lett, hogy milyen magatartást tanúsítson a zöld és milyen a fehér asztalnál. Az alispán épen oly józanul gondolkodik a fehér, mint a zöld asztalnál. De a kik figyelmeztették, éppen olyan kevésbé józanok a zöld, mint a fehér asztalnál.

Választási visszaélés. Tarka hátú szavazó czédulákkal tényleg visszaélés történt, valaki kihuzta Sándor Jenő nevét és helyette Kozma Gyulára szavazott vele.

HIREK.

— **Október 6-dikát** városunk a szokásos kegyelettel ünnepelte meg. Reggel 8 órakor a református, 9 órakor a róm. kath. templomban volt istentisztelet, a Bethlen-kollégium ifjusága pedig szép műsoros ünnepélyt tartott a diszteremben.

— **Üdvözlés.** A nagyenyedi Szegény Tanulókat Segélyező Kör Török Bertalané vezetése alatt folyó hó 5-én testületileg megjelent Sándor Jenő polgármesterrel és nejeivel, mint az egyesület elnöknőjével, üdvözölve őket és örömeik adva kifejezést a napokban lefolyt polgármester-választás eredménye felett.

— **Siremlék-felavatás.** Nehai Dömök Erzsébet, a nagyenyedi állami polgári leányiskola volt igazgatónője siremlékének felavatási ünnepét f. hó 15-én, vasárnap délelőtt 11 órakor lesz a nagyenyedi református egyház temetőjében. Az ünnepély sorrendje: 1. Gyászdal. Énekli az állami

polgári leányiskola volt növendékeinek dal-kara. 2. Ünnepi beszéd. Elmondja Nehéz János kir. tanfelügyelő. 3. A siremlék megkoszorúzása. 4. Énekel a nagyenyedi Dalkör férfikara.

— **50 éves papi jubileum Miriszlón.** Szók családi körben tartotta meg folyó hó 1-én Sándor János miriszlói ref. lelkes 50 esztendősi papi jubileumát. Az ünnepély, melynek publikálásáról — a mint lapunk egyik múlt számában említettük is — a jubiláló egyeniségénél fogva tartózkodott, igen kedves, hangulatos és megható volt, mar a helyzetnél fogva, melyben a gyülekezet ősz lelképástorához áll. Különösen megható volt a templomi ünnepély, mikor a virágdiszes Istenháza az ősz, öreg lelképástor tekintett vissza elmúlt pályájára, adott utasításokat gyülekezetének, melyben már csak egy ember vénebb, mint ő, s a jövőre gondolva, mintegy végrendekezett hűveinek, melynek szentelte egész életét. A templom előtt a falu nevében Hegedűs Sipos János kisgazda tolmácsolta a község tiszteletét és szeretetét, Kiss Elek igazgató-tanító pedig az iskola előjárósága nevében köszöntötte fel az ünnepet. Külső fény, pompa nem volt a kis falu szerény jubileumában, de meleggé tette azt az ünnepeltnek patriarchoi egyénisége s az ünneplők igaz szívből jövő őszinte tisztelete és szeretete, melyhez mi is csatlakozunk.

— **Főuri esküvő.** Budapesten a Jézus szent szíve József-uti templomban vezette oltárhoz gróf Busseul Raoul huszárkapitány Busseul Henrik háportoni nagybirtokos fia, alapi Salamon Klára alapítványi hölgyet. A gyönyörűen díszített templomban a Lohengrin nászinduló alatt indult indult be a násznép, ahol Várady Viktor püspök helyettes a legszebb virágokkal feldíszített oltár előtt fényes segédlettel fogadta. A mise után lelekemelő beszédet intézett a boldog ifjú párhoz.

— **Iskolai főfelügyelet.** A közoktatásügyi miniszter a Bethlen-kollégium főgimnáziumánál a felsőbb felügyelettel az 1911—1912. iskolai évre újból Kunck Elek kolozsvári tankerületi főigazgatót bízta meg.

— **Személyi hír.** Fogarasi Albert, mint értesülünk, meg mindig gyengelkedik, egy helyen huzamosabb ideig még mindig nem képes ülni, folyó hó 7-én is fontos bizottsági ülésről kénytelen volt távol maradni. Súlyos betegségében a krízis e hó 3-án állott be, azóta azonban mégis javulás észlelhető.

— **Az Erdélyi Múzeum-Egyesület** vándorgyűlést ma tartja Vajdahunyadon. Az Alsófehérmegyei Történelmi Tarsulatot Török Bertalan és Zlamál Ágost képviseli. Szilády Zoltán dr. kollégiumi tanár szabad előadást tart.

— **„A Nap” utcai elárúsítása vármegyénkben nem engedélyeztetett.** Több újságnak október hó 7-én járt le az utcai elárúsítási engedélye Alsó-Fehérmegyében. Az engedélyt br. Bánffy Kázmír alispán „A Nap” kivételével mindeniknek engedélyezte. Minek alapján „A Nap” utcai elárúsítása végre nálunk is tiltva van.

— **Egy elmaradt választási epizód.** Azt, hogy a polgármester választásánál ki hanyadiknak szavazott le, tényleg trefás megjegyzések kísérték. Miután a jobbak már felsoroltattak, csak egy tévedésből (?) elmaradt igen jót fogunk közölni, t. i. a 70-ik szavazó Székely Ödön volt, de ez alkalommal hiába hetvenkedett.

— **A gyulafehérvári református egyházmegye** rendes közgyűlést folyó évi október hó 12-én d. e. 9 órakor tartja Gyulafehérvárt a városi kioszk nagytermében, d. e. 10 órától kezdődőleg a református templomban pedig nehaj losonczai báró Bánffy Dezső erdélyi ref. egyházkerületi főgondnok és nehaj zeykfalvi Zeyk Gábor egyházmegyei főgondnok emlékünnepejét tartja. A református templomban d. e. 10 órakor kezdődő emlékünnepegy sorrendje: 1. Gyülekezeti ének: XC. Zsoltár 2. verse. 2. Ima: Benedek Károly, esperes. 3. Gyülekezeti ének: XLII. Zsoltár. 5. verse. 4. Az emlékbeszédet br. Bánffy Dezsőről Valler József egyházmegyei tanácsos, a néhainak volt osztálytársa, és Zeyk Gáborról Pataky Gyula egyházmegyei tanácsos tartja.

— **A féltékenység áldozata.** Magyarcsesztvén Kira Vaszil és Kira Samu gazdemberek együtt mulattak. A korcsmaheleységben volt egy szép fiatal menyecske is, akinek hajdanában együtt udvaroltak eredménytelenül, mert a csalfa mind a két híszékeny legényt bolondította és mégis egy harmadiké lett. A cserben hagyott udvarlók most kezdtek újból szerencsét próbálni. A szép menyecske kegye Vaszil fele hajlott. Mire Samu dühösen ellenfele feleségehez rohant és beárulta Vaszilt. Az asszony a korcsma sietett és rátámadt férjére és szeretőjére. A férj sem volt rest, hanem jól elverte élete párját, úgy hogy a szegény asszony véresen betört fejével tántorgott haza.

— **A Magyarországi Pénzügyintézetek** Országos Szövetsége Székelyföldi Bizottsága folyó hó 15-én délelőtt 11 órakor Maros-Vasárhelyt, a városház nagytermében közgyűlést tart.

* **Az epeutak** megbetegedéseinek a legkiválóbb orvosok már évtizedek óta a **Ferencz József**-keserűvizet erőteljes és természetes oldó erejénél fogva a legkitűnőbb eredménynyel rendelik. Naponkinti adag: 1 pohárral, felmelegítve reggel éhgyomorral veendő.

Dr. Lutaud, a párisi St. Lazare kórház orvosa, írja egyik legelőkelőbb orvosi szaklapban: „A **Ferencz József**-keserűviz vegyi összetételénél és hatásánál fogva a természetes hashajtó ásványvizek között első helyre helyezendő.”

Látható, hogy a valódi **Ferencz József**-keserűviz világszerte ismert jó hírnevét kizárólag kitűnő minőségének és gazdaságos alkalmazhatóságának köszönheti, minek következtében a földgömb minden részén található. Az összes gyógytárakban valamint jobb fűszerüzletekben árusítják.

Tüzifának a felvágatását elvállalja **Rothe Jenő** villamos motorfűrész tulajdonos.

Előjegyzéseket elfogad: **Dr. Odor Béla** gyógyszerész. 279 1-2

Keresek

3-4 szobás uri lakást lehetőleg különállót, megfelelő mellékhelyiségekkel **november 1-re.**

Szives ajánlatokat elfogad a **polgári leányiskola igazgatója:**

Dr. SZLÁVIKNÉ,

Jó ruhához jó szappant használjunk!

Finom fehérneműjének, drága lepedőinek, finom csipkéinek és hímzéseinek mosásához csakis tiszta jó szappant használjon. Győződjön meg róla, hogy igazán kitűnő szappan használata milyen előnyös. A saját érdekében kérjük, hogy az összes szappanok közül a legjobbat, a SCHICHT-„SZARVAS” MOSÓSZAPPANT vásárolja. Az Ön háztartásában semmi sem olyan rossz, hogy azt közönséges szappannal kellene mosni. Mosson mindent SCHICHT-„SZARVAS” MOSÓSZAPPANNAL, mert legnagyobb kiadósága folytán ez a legolcsóbb szappan.

Mossunk csakis Schicht-szappannal!

A ruha kétszer olyan sokáig fog eltartani mint azelőtt és még akkor is olyan lesz, mintha teljesen új volna. A SCHICHT-„SZARVAS” MOSÓSZAPPANT nemcsak hogy a szennyet távolítja el, hanem konzerválja a szövetet és a színeknek új fényt és új kinézetet kölcsönöz. Meggátolja, hogy a ruha a mosásnál összenjen vagy szételessék s ez annak tulajdonítható, hogy ezen szappan hideg vízben is teljesen feloldódik és vele könnyen moshatunk. Ügyeljünk a SCHICHT névre és a SZARVAS jegyre mely minden darabon látható.

A magyar királyi államvasutak menetrendje Budapest—Predeal közt és vissza, 1911. október 1-től.

Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	T. sz. sz.	T. sz. sz.	Sz. v.	Gy. v.	Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Gy. v.
602	506	508	604	504	510	502	541	541	509	501	503	601	507	505	603
7-05	7-00	8-20	2-00	2-05	6-15	9-35			7-20	7-30	1-50	1-25	6-40	9-55	9-35
	12-27	4-18		7-14	2-53	2-42			11-09	2-16	8-41		11-25	4-24	
	4-53	9-06		10-51	8-32	6-46			6-19	10-31	5-20		6-40	1-13	
	6-25	10-34		12-33	10-27	8-01			6-34	4-13	8-37	2-33	4-42	11-46	
	7-04	11-20		1-16	11-15	8-22			5-42	3-30	8-08	1-56	4-10	11-19	
	7-13	11-26		1-22	11-24	3-47			5-02	3-04		1-36	3-35	11-09	
	7-20	11-32		1-29	11-34	3-54			4-52	2-57	1-30		3-49	11-04	
	7-41	11-52		1-53	12-06	8-44			4-19	2-34	7-40	1-03	3-25	10-46	
	8-10	12-30	12-20	3-01	1-33	9-05			3-44	2-12	7-25	12-35	3-07	10-29	10-57
	8-34	12-53		3-36	2-00					1-09			2-01	9-38	
	8-44	1-07	12-45	3-51	2-13	9-30				1-01	6-50		2-32	9-30	10-57
	8-50	1-13		4-07	2-20					12-51			1-38	9-22	
	9-42	2-14	1-27	5-17	3-23	10-13				12-12	6-16		1-58	8-43	9-28
	10-00	2-33	1-40	5-43	3-43	10-26				11-42	5-57		1-40	8-12	9-14
	10-59	3-47	2-31	7-50	5-08	11-17				10-40	5-15		12-51	11-26	8-32
		4-06	2-43	8-18	5-30	11-39				10-08	4-53		12-30	11-01	8-15
		7-53	5-16	12-45	8-56	2-25				6-36	1-43		10-05	7-38	6-00

Budapest—Arad—Tövis és vissza, 1911. október 1-től.

Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.	V. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	
602	608	604	612	610	624	625	683	609	601	607	603	611
7-05	8-00	2-00	12-20	9-30				5-45	1-5	7-25	9-35	12-30
12-32	4-04	7-08	11-15	6-32				9-34	8-20	11-37	4-16	5-09
3-25	9-17	10-34	6-00	11-07				4-21	4-55	6-15	12-55	11-29
4-23	10-39	11-27	7-25	12-26				2-54	3-50	4-48	11-42	9-44
4-36	11-02	11-40	7-46	12-46	6-25	9-33	5-46	2-36	3-37	4-29	11-21	9-24
4-57	11-31	12-01	8-21	1-12	7-01	9-03	5-00	2-05	3-15	3-51	10-57	8-51

Az aláhuzott számok este 6 órától reggel 6 óráig tartó időt jelzik.

Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár R.-T.

Az Osztrák-Magyar Bank mellékhelye.

Részvénytőke 600.000 korona.	Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzüintézetek részvényeire. Vásárol és elad értékpapírokat. Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értéket kevés őrzési díj mellett. Idégen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál. Váltókat az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett számítol le. Állandó betétet a legkedvezőbb kamattal és mellett fogad el.	Tartalékalap 400.000 korona.
Az intézet hivatalos órái hétköznapokon: délelőtt 9—12 óráig, délután 3—4 óráig.		Üzletfeleink részére telefon bevezetve 14. szám alatt.

Megnyilt!   Megnyilt
a régen várt

Zálogkölcson-intézet

Főtér 3. sz. alatt az udvarban, első ajtó balra mely mindenféle arany-, ezüstnemű és ékszerekre, valamint ruhaneműekre kölcsönt nyújt.

Hivatalos órák: **Berkovits Béla**
d. e. 7-12-ig, d. u. 2-7-ig. zalogház tulajdonos
28 8-

Mosó-, vasaló és tisztító-intézet.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy

mosó-, vasaló és tisztító-intézetem

Viz-utca 6. sz. alól

Tövis-u. 16. sz. alá helyeztem át.

Elvállalok mindennemű férfi- és női ruhák, továbbá női kelengyék és kézimunkák tisztítását jutányos árak mellett.

A nagyérdemű közönség további szíves pártfogását kéri tisztelettel

Izsó Istvánné.

Nagyenyed,

107-

Tövis-u. 16. sz

Elsőrangú szabás és munka!

Értesítés!

Van szerencsém tisztelettel becses figyelmét a városi és vidéki úri közönségnek felhívni, hogy külföldi utamról haza érkeztem, melyen bevásárlásaimat eszközöltem.

Elvállalok a legújabb divat szerint legkényesebb igényeknek megfelelő felső kabátokat, szalonöltönyöket, angol, sacó és skót öltönyöket.

Angol öltönyöket ma 60 kor. feljebb is, kedvező fizetési feltételek mellett is.

Dus választék őszi és téli angol, francia és hazai szövetekben, melyekből állandó nagy raktárt tartok.

N. é. úri közönség nagybecsű pártfogását kérve

vagyok alázatos szolgálja

GERŐ L., úri szabó.

221 9-

Gyászruhákat 24 óra alatt készítek.

Kedvező fizetési feltételek!

Jutányos árak!

Nyersolaj
Szivógáz
Diesel
Benzin

motorok

és lokomobilok
mint specialitás!

Föld-
gáz
moto-
rok

Drezdai motorgyár részv.-társ.
Németország legrégebb, legnagyobb motorgyára
vezérképviselő:

Gellért Ignác és társa

Budapest, V., Koháry-utca 4.
(Alkotmány utca sark.)
Kedvező fizetési feltételek. Messzemenő jótállás.

189 8-26

**KOBRÁK
CZIPŐK**
a legjobbak.
KAPHATÓK
Nagyenyeden és vidéke
részére kizárólag
a Nagyenyedi Fogyasztási és
Értékesítő Szövetkezettel.
153 13-24

HIRDETÉSEKET
legjutányosabban felvesz
kiadóhivatalunk.

KÖHÖGÉS

rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

RÉTHY-féle pemetefü-cukorkáknál!

Vásárlásoknál azonban vigyázzunk és határozottan **RÉTHY-félet** kerjünk, mivel sok haszontalan utánczata van.

Az eredetinek minden egyes darabján rajta van a **RÉTHY** név. 272 1-6

1 doboz ára **60 fillér.** Mindenütt kapható.

LAPP HENRIK

MÉLYFŰRÁSOK

magyar részvénytársaság

BUDAPESTEN

Jroda: v. Bálhory-utca 3. Gyár: X. Kőbányai út 4.

Telefon: 114-16 (interurbán) telefon: 157-72

ELVÁLLAL

MINDENMÉLY FŰRÁSOKAT

a legnagyobb mélységig

minden célra

Gyárt és javít
**MÉLYFŰRÁSI GÉPEKET, SZERSZÁMOKAT
ÉS ESZKÖZÖKET.**

Legjobb referenciák!

Cigarettafőzők!

Egyesüljete a cigarettafőző óriási áremelése miatt! Ne sajnáljátok a kis fáradságot! — Töltsetek

Jacobi Antinicotin-

hüvelyeket,

vagy „**OTTOMÁN**“ (törökfej)

és „**TIP-TOP**“ aranyzopókás

cigaretta papírt.

MENDEL SÖRFŐZŐDE ÉS KERESKEDELMI R.-T.

TORDA.

Alsófehérmegyei raktárak:

Nagyenyedi főraktár

házi kezelésben

Wohner Rudolfnál Szentkirály-u.

Gyulafehérvár:

Weill Bélánál.

Tövisen:

Nemayer Mihálynál.

Balászfalván:

Dániel Ferencznel.

Ajánlja a Magyar Védő Egyesület által és a temesvári nemzetközi kiállításon legnagyobb díjjal, a „**Grand prix**“-vel kitüntetett

tordai Korona-sörét.

Továbbá bajor módra gyártott sötét

MALÁTA (Bock)

és nehéz világos

dupla márcziusi söreit.

Figyelem!

Csak akkor kap eredeti

tordai Korona-sört,

ha a cég vignettája az

üvegen rajta van!

Sz. 4585—1911. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Müller Jenő ügyvéd által képviselt a Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár r.-t. végrehajtatónak Szabó István a György és Kis István és Szilágyi Márton magyarlapádi lakosok végrehajtást szenvedők elleni végrehajtási ügyében, a kérelem következtében a végrehajtási árverés 724 kor. 24 fill. tőke s ennek 1911. évi január hó 26. napjától járó 6%-os kamata, 7 kor. 60 fill. óvásdíj, 18% váltódíj és 76 kor. per- és végrehajtási költség, valamint ezen árverési kérelmet ezáltal megállapított 20 kor., és még a felmerülő költségek, valamint az ezennel csatlakozottak kimondott Ursz Sándor végrehajtatónak 59 kor. 70 fill. 43 kor. 60 fill., 57 kor. 34 fill., 42 kor. 60 fill. s jár. iránti követeléseit, Loe Izidor csongvai lakos végrehajtatónak 78 kor. 70 fill. s jár. iránti követeléseire és Dr. Nagy Samu marosújvári ügyvéd végrehajtatónak 51 kor. 60 fill. s jár. iránti követelése kielégítését végett az 1881. LX. t.-ez. 144. §. alapján és a 146. §. értelmében a gyulafehérvári kir. törvényszék területén és a nagyenyedi kir. járásbíróság kerületében és Szabó István a György végrehajtást szenvedő nevében álló a magyarlapádi 243 sz. tjkvben A + 12 rdsz. alatt felvett 719/2 hrsz. szántójára és 720.1 hrsz. rétre 57 kor., 13 rdsz. alatt felvett 1120.2 hrsz. szántóra 109 kor., és a magyarlapádi 248 sz. tjkvben A + 2 rdsz. alatt felvett 1428 hrsz. faházra 800 kor., 4 rdsz. alatt felvett 977 hrsz. szántóra 36 kor., és 5 rdsz. alatt felvett 1241 hrsz. szőlőre 24 kor., továbbá a magyarlapádi 188 sz. tjkvben A + 1 rdsz. alatt felvett 1223, 1224 hrsz. szőlőlől Szabó István a György 1/2-ed részbeni jutalékára 28 kor., továbbá Kis István végrehajtást szenvedőknek a magyarlapádi 324 sz. tjkvben A + 6 rdsz. alatt felvett 1339.2 hrsz. szántóból 1/4-ed részbeni jutalékára 56 kor., azonban a C.4. alatt özvegy Kis Mártonn sz. Csiszár Kata javára bekebelezett haszonélvezeti jog fenntartásával, a magyarlapádi 469 sz. tjkvben A + 1 rdsz. a. felvett 901 hrsz. szántóból 1/4-ed részbeni jutalékára 67 kor., és a 6 rdsz. alatt felvett 1664.2 hrsz. szőlőlől 1/4-ed részbeni jutalékára 20 kor., azonban a C.1 alatt öz. Kis Martonné született Csiszár Kata javára bekebelezett haszonélvezeti jog fenntartásával a magyarlapádi 651 sz. tjkvben A + 1 rdsz. alatt felvett 130/1 hrsz. kertből 1/2-ed részbeni jutalékára 68 kor., a C.1 alatt öz. Szolga Gázi Mihály és C.2. alatt Szolga Gázi Martonné született Mo nár Feri Ju'anna javára bekebelezett haszonélvezeti jog fenntartásával és a magyarlapádi 244 sz. tjkvben A + 2 rdsz. a. 496 hrsz. szántóból 1/8-ad részbeni jutalékára 60 kor., 3 rdsz. alatt felvett 1339.1 hrsz. szántóból 1/8-ad részbeni jutalékára 57 kor., és a 4 rdsz. alatt felvett 1665 és 1666 hrsz. szőlőlől 1/8-ad részbeni jutalékára 296 kor., azonban a C.2. alatt özvegy Kis Martonné sz. Csinár Kata javára bekebelezett haszonélvezeti jog fenntartásával, v.ül. Szilágyi Martonnak a magyarlapádi 694 sz. tjkvben A + 1 rdsz. a. 896 hrsz. faházból 1/8 ad részbeni jutalékára 150 korona, és 6 rdsz. alatt felvett 422 hrsz. faházból 8/80-ad részbeni jutalékára 150 kor., a magyarlapádi 23 sz. tjkvben A + 2 rdsz. a. felvett 184 hrsz. faházból, 185 hrsz. kertből 1/2 részbeni jutalékára 174 kor., azonban a C.1. a. öz. Szilágyi Martonné javára bekebelezett haszonélvezeti jog fenntartásával, és a magyarlapádi 22 sz. tjkvben A + 11 rdsz. a. 24.2 hrsz. kertjére 9 kor., a 17 rdsz. a. felvett 1110.2 hrsz. szántójára 102 kor., azonban a C.1. a. öz. Szilágyi Martonné javára bekebelezett elhosszítani haszonélvez. ti jog fenntartásával, összesen 2193 koronában megállapított kikiáltási árban elrendelhetik.

1. A fennebb megjelölt ingatlanok az 1911. évi november hó 25-ik napján d. e. 9 órakor Magyarlapád községhez tartozó nyilvános árverésen a hirdetményben körülírt ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adtnak.

2. Árverezni szándékozók végrehajtható kivételével kötelesek az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényozikk 42. §. ban jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy annak az 1881. évi LX. t.-ez. 170 §-a értelmében a bánatpénznek csak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kikiáltott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

3. Verő köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni, — mert ellenesetben az árverés az 1908. évi LXI. t.-ez. 25. §-a értelmében fog folytattni.

A kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság.

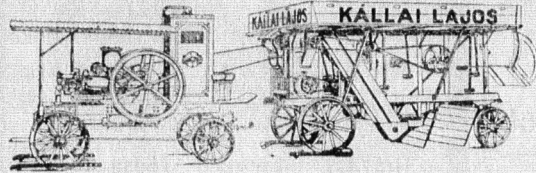
Nagyenyeden, 1911. évi július hó 28-án.

Dr. Bottlik István,
kir. járásbíró.

266 1—1

A KÖZTUDATBA ment át,
hogy csakis

Kállai LAJOS motorgyára

Budapest,

VI., Gyár-u. 28. szám

szállítja teljes jótállás mellett a leghirnevesebb motorcséplő-készleteket.

Saját érdekében kérjen minden gazda disz-főírlapot, melyet ingyen és bérmentve küld a gyár!

Fontos figyelmeztetés!

Kállai Lajos hírneves motorgyára nem tévesztendő össze más Kállai nevű kerekedő cégekkel

139 15-25

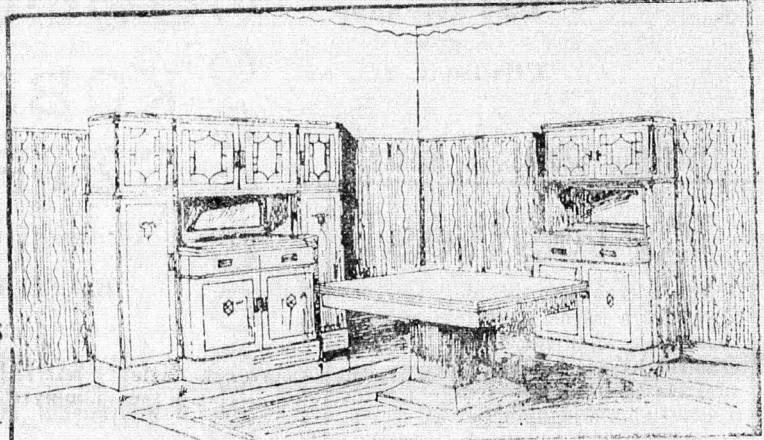
BUTOR-

RAKTÁR.

KUNSGH
ANTAL

épitel- és bútortársulat
NAGYENYED,

Szentkirály-utca, a vármegyeház és a kórház között.

Elvállal mindennemű épületmunkákat. Készít és raktáron tart nagy választékban saját műhelyében készült teljes lakásberendezéseket minden stílusban a legegyszerűbből a legfinomabb kivitelig, saját tervei vagy adott tervek szerint. A műhelyében készült munkákért a legmesszebbmenő jótállást vállalja. Nagy választék vas- és rézbutorokban, ugyancsak mindennemű kárpitozott butorokban.

Óh jaj!

Köhögés, rekedtség és elnyájkasodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger

mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják s kitűnő íűek.

Doboza 1 kor. és 2 kor.

Próba-doboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„Nádor“ gyógyszerár

Budapest. VI., Váci körút 77.

Megtűjt ez az átkozott köhögés

Éljen!

Egger mellpasztillája csakhamar meggyógyított.

Nagyenyeden kapható: U. Kovács József örökösai gyógyszerárában és Dr. Odor Béla gyógyszerárában. 271 1—26

Legjobb ajándék

a tartós hazai szőttesáru a jéggyéköt ingyen s bérmentve küld Lingner György szővőgyára Nagyenyeden